

BUDAPESTI DÉLBÁCSKA

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

VI. ÉVFOLYAM
160

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnyei: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JULIUS HÓ 14
KEDD

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Magyar filmfeliratok

A „Délbácska“ vasárnapi számában hirt adtunk arról a rendeletről, amely eltiltja a Vojvodina területén a filmek magyar feliratait. A rendelet, amely ezt a régóta vajudó kérdést ismételtelen szabályozni igyekszik, nem elég világos, s ma még megoszlanak a vélemények akörül, vajjon mik a rendelet eredeti intenciói. A vitán belül sincs semmi kételyünk aziránt, hogy ismételtelen a mozik nacionalizálása érdekében indított rohammal áll szemben az a közönség, amely a maga anyanyelvének tiszteletét a két előbbi hasonló céllal kiadott rendelet dacára is biztosítani tudta. Évekkel ezelőtt a túlfűtött és felelőtlen kilengésekkel operáló sovinizmus követelte a magyar filmfeliratok eltávolítását. Akkor az erre irányuló követelés sokkal határozottabb és a mód sokkal agresszívebb volt mégsem járt eredményel. Akkor tudtuk, hogy a félmillió vajvodinai magyarságot, amelyet addig már annyi mindentől megfosztottak nem lehet megfosztani attól a jogtól, hogy a maga nyelvén is olvassa azt a szöveget, amely a filmek valószínűtlen históriáit magyarázza. Akkor nem voltak tulságosan komoly aggályaink, most azonban — minek tagadjuk — most az az érzésünk hogy Beogradban végleg és visszavonhatatlanul kimondották a halálos ítéletet a filmek magyar feliratai felett.

Kisebbségi sérelem? Vajjon nem volna-e elégséges egyetlen fájdalmas és lemondó gesztussal tudomásul venni a tényt, amelyet korrigálni aligha lesz módunkban? Így lehetne, de nem tudunk megállani a tudomásulvételnél, mert látnunk kell, hogy míg ernyedt és magunkban sem bizó küzdelmet folytatunk már elvesztett kulturális javainkért, azok visszaszerzésének sikere helyett folyton újabb és újabb veszteségek érnek. A filmek magyar feliratainak eltiltása nem lesz a legnagyobb veszteségünk, csupán a túlzó sovinizmus türelmetlenségének súlyos kiütése bánt bennünket azokban a napokban, amikor a Vojvodina szerbjei a novisadi Srpska Matica szűz fennállásának megünneplésére készülődnek. Nem állítjuk, hogy „elnyomott kisebbségek“ vagyunk, de ki zárkozhatik el a két, más politikát kifejező tény ilyen kedvező szembeállítás elől? A magyar filmfeliratokat miért akkor dobják ki a novisadi mozikból, amikor itt fennállásának századik évfordulóját ünnepli a novisadi Srpska Matica? Amikor egy kulturintézmény jubilál, ünnepelni kell mindenkinek, aki hisz a kultúra megváltó erejében. Akkor ünnepelni kell mindenkinek, szerbnek, magyarnak, németnek egyaránt. A műveltség nemzeti sajátosságain túl hiszünk a kultúra nemzeteken felüli nemzeteket összekapcsoló jelentőségében. Ünnepleni akarunk mi is, de miért rojtják az ünnep hangulatát olyan rendelkezésekkel, amelyekből egyáltalán nem sugárzik ki az a szellem, amely a „magyar elnyomatás“ közel száz éve alatt végigkísérte erőssé, nagyvá és hatalmassá fejlesztette a Srpska Maticát?

Novisadon közel huszezer magyarjuku polgár él. A Vojvodina területén közel félmillió. A magyarjuku polgárok mindegyike, ha nem is nevezték ki őket hivatalból államfenntartóknak, éppen olyan jó, dolgos és loyális polgárai az államnak, mint az, aki ezt a „szigorú“ rendeletet megfogalmazta. Ezek a magyar polgárok katonai szolgálatot teljesítenek, adót fizetnek éppen olyan lelkiismeretességgel és becsületességgel, mint akárki más. Akkor, amikor ez a mozirendelet megjelent,

már számtalan olyan sir domborul az ország déli határai környékén, amelyek alatt vajvodinai magyar katonafiuk testeit porladtak. A magyarság élete és vére árán igazolja becsületességét, loyálisát és ennek megnyilvánulási közepezt szobanacionalisták mindennap tiszter csufolják meg becsületességét, áldozatkészségét, jóságát és testvérséget kereső, békeséget óhajtó elhatározottságát. Vajjon ki fog a maga hivatali ranglistáján eggyel följebb kuszni ennek a különös rendeletnek életre hívásával? Kinek az érdeke, hogy a Vojvodina területén százszor ujasztítsák az okatlan és erőket prédáló nemzeti türelmetlenséget? Kinek az érde-

ke, hogy a Vojvodina magyarjai újra egy tuskét érezzenek szívükben, s hogy újra érezzék, csak azért vannak itt, hogy ködös teóriák elszánt feltúdosai kísérleti nyulaként használják fel őket egynemely hivatali előléptetéshez? Kinek az érdeke, hogy a vajvodinai magyarság a hivatalos béke megkötése utáni hetedik évben újra arra eszméljen, hogy még mindig folyik a háboru ellene? Nyelve, kulturája és ennek minden külső megnyilatkozása ellen? Vajjon kinek az érdeke, hogy soha, soha ne legyen és ne lehessen teljes békeség a Vojvodina területén? Az államnak, merjük állítani, nem érdeke.

Szerdán lemond a kormány

Pasics hozzájárult a megegyezéshez — Szombatig megalakul a Pasics—Rádics kormány

Beograd. A radikálisok és rádicspárt delegátusai által aláírt egyezményhez vasárnap Pasics Nikola miniszterelnök is hozzájárult. A megegyezés létrejöttét Pribicevics Szvetozárral maga Pasics Nikola közölte. A független demokráta párt tagjait Pribicevics vasárnap ülésre hívta össze, amelyen beszámolt a Pasicssal folytatott megbeszélésről. A párt elhatározta, hogy a kormányban levő miniszterek nem fognak önként lemondani, hanem megvárják, amíg Pasics beadja az összkormány lemondását.

A beogradi és zagrebi sajtó részletesen foglalkozik az egyezménnyel. A Vréme, amely tudvalevőleg radikális lap, hétfő reggeli számában azt írja, hogy a radikális párt biztosította magának a választási mandátumot arra az esetre, ha a rádicspárt magatartása miatt kormányválság törne ki. Zagrebben általános meglepetést váltott ki e megegyezés létrejötte. Egyedül a független demokráta táborában észlelhető nagy levertség a megegyezés miatt.

Vasárnap délelőtt dr. Trumbics, Vandekar és Pernar felkeresték Rádicsot a fogházban és hosszasan tanácskoztak vele. Rádics Sztepan kijelentette, hogy az eredménnyel a legteljesebb mértékben meg van elégedve és reméli, hogy az államra és népre nézve egyaránt hasznos lesz.

A szkupstina ülése

A parlament hétfő délelőtti ülésén nyíltan is dokumentálta a horvát parasztpárt, hogy létrejött az egyezmény, mert a kormányval együtt szavazott.

A szkupstina tegnapi ülésén Szmodej Fran intézett interpellációt a külügyminiszterhez, Ausztriának Németországhoz való csatlakozása az alpesi németek azon akciója, hogy a Dráva szögét Ausztriához csatolják és az Ausztriával megkötött kereskedelmi szerződés ügyében.

Nincsics Momcsiló külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány szigorúan ragaszkodik a békeszerződéshez éppen úgy, mint Ausztria is, amely Genfben ünnepélyes fogadalmat is tett 1922-ben, hogy mindig tiszteletben fogja tartani a békeszerződés rendelkezéseit. Ausztriának Németországhoz való csatlakozását tiltja a békeszerződés és azért nem is fog erre sor kerülni. Ha azonban Ausztria a békeszerződés tiltó rendelkezései és a genfi fogadalom ellenére is csatlakozni akarna Németországhoz, természetesen, hogy a kormány nem fogja ezt tétlenül tűrni. Ami az alpesi németek azon akcióját illeti, hogy a Dráva szögét Ausztriához csatolják, a külügyminiszter azon a véleményen van, hogy ezt nem kell komolyan venni. Ausztriával azért

kötött kereskedelmi szerződést a kormány, mert az ország gazdasági érdekei ezt megkívánták. A kormány mindig örködni fog az ország érdekei felett és nem fogja megengedni, hogy valami kár érje az országot, mondta a külügyminiszter beszédének befejezőséként.

Szmodej Fran nem vette tudomásul a miniszter választát.

Rádics Pavle meglepetését fejezte ki a miniszter válasza felett.

Grgin Dusánt is kielégítette a válasz. Dr. Trumbics Ante nem vette tudomásul a választ és éles szavakkal támadta a külügyi politikát. Beszéde befejezése után három Zajednica párti képviselővel együtt elhagyta a szkupstintát.

A radikálisok, független demokrák és horvát parasztpárt elfogadták Nincsics jelentését mire az elnök az ülést berekesztette.

A Rádics-párt ülése

A horvát parasztpárt tegnap délelőtt a szkupstina ülése előtt konferenciát tartott, amelyen megbízták Rádics Pavlét, hogy Nincsics Momcsiló külügyminiszternek, Szmodej interpellációja ügyében adandó választát követő vitában, fejezze ki bizalmát a külügyminiszter iránt. A délelőtti konferencia befejezése után Rádics Pavle felkereste Davidovics Ljubát és közölte vele a párt határozatát. Davidovics ezután azonnal magához kéréte Hrasnicát és Korosecet és közölte velük a rádicspárt határozatát. Az ellenzék vezetői ezután értekezletet tartottak, amelyen a helyzetet foglalkoztak.

A horvát parasztpárt délutáni ülésén Rádics Pavle beszámolt a radikálisokkal folytatott megegyezési tárgyalások eredményes befejezéséről és a jegyzőkönyv aláírásáról. Trumbics Ante és Polics dr. beszédeikben a radikálisok iránti bizalmatlanságukat juttatták kifejezésre. A Zajednica még nem foglalt véglegesen állást ebben a kérdésben és ezért ő sem nyilváníthat véleményt.

A kormány lemondása

A Pasics kormány valószínűleg szerdán fogja beadni lemondását és ebben az esetben szombatra már meg is alakul a Pasics—Rádics kormány. Trifkovic Márkó, a Szkupstina elnöke tegnap kijelentette, hogy a parlament mindaddig nem tart ülést, amíg az új kormány meg nem alakul.

A francia spanyol egyezmény

Madridból jelentik: A francia kiküldöttek vasárnap aláírták a francia-spanyol egyezményt, amelyhez a francia kormány táviratilag adta beleegyezését.

Megmarad-e a magyar filmfelírás?

Mihaldzsics főkapitány nyilatkozata Becskereknek már tilos a magyar filmfelirat — Homályos a rendelet

A „Délbácska“ vasárnapi számában hirt adtunk arról a belügyminiszteri rendeletről, amely eltiltja a Vojvodina területén a magyar filmfeliratok használatát. Munkatársunk hétfőn délután felkereste Mihaldzsics Sztaojé főkapitányt, aki kijelentette, hogy a rendelet utasításai nem elég világosak, s pillanatnyilag a magyar filmfelírások sorsa még bizonytalan. Augusztus 1-ig egyelőre engedélyezte a magyar feliratok használatát. Kijelentése szerint ezen idő alatt Zagrebben és Beogradban érdeklődni fog a rendelet eredeti intenciói iránt s véglegesen csak akkor fog intézkedni.

A novisadi mozik igazgatói kijelentették, hogy a magyar filmfeliratok eltávolítása érzékeny anyagi veszteséget jelentene a mozgósínházak számára, miután azok közönségének túlnyomó többsége a város magyar lakosságának köréből rekrutálódik. A magyar közönség egy része ma még nem bírja olyan mértékben az államnyelvet, hogy magyar filmfeliratok nélkül zavartalanul tudjon élvezni egy filmet. Elmaradásuk tekintettel arra a magas százaléku adóra, amelyet a mozijegyek után fizetnek, érzékeny veszteséget jelent az állam részére is, amely így igen jelentős összegtől esnék el. A mozik igazgatói kijelentették még, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel oda fognak hatni, hogy az eddigi gyakorlat változatlanul fennmaradjon.

Becskereki jelentés szerint a város főkapitánya tegnap reverzálist íratott alá a mozik igazgatóival, akik kötelezik magukat arra, hogy a jövőben kizárólag csak államnyelvű feliratokkal el látott filmeket mutatsak be.

Gyilkosság a repülőter mellett

A gyilkos elmenekült

Vasárnap hajnalban a repülőter mellett levő monopól raktár közelében egy súlyosan sebesült katonát találtak az arra járók. Azonnal értesítették erről a repülőter ügyeletes tisztjét, aki a súlyosan sebesült katonát a kórházba szállította, ahol az hétfőn hajnalban meghalt.

A gyilkosság ügyében megindított nyomozást a csendőrség és rendőrség a legnagyobb titokkal kezeli és semmiféle felvilágosítást nem hajlandó adni a sajtónak „a nyomozás érdekében.“ Mindössze annyit lehetett megtudni, hogy a meggyilkolt Abazovics Szalih repülő ezredbeli katoná és néhány nappal ezelőtt tért vissza szabadságról.

Tőzsde

Julius 13	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.10	—	—
Zürich	—	1107.	—
Newyork	515.50	56.90	—
London	25.05	277.	—
Páris	24.30	268.	—
Milano	19.40	210.	—
Prága	1527.50	169.	—
Berlin	—	—	—
Budapest	—	—	—
Brüsszel	24.	—	—
Bécs	72.60	0.0803	—
Bukarest	2.55	—	—
Amsterdam	—	—	—
Szótija	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szatoniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Egy kisgyermek halálára

Persze ti önző és a valóban nagy dolgok iránt eltompult érzékű felnőttek, nem is vesztek tudomást róla. Ti újságírók, akiknek ilyenkor az asztaljátokban készreirított alkalomra vár a sarió alá érettség „nagyokról” szóló nekrológ, tollvonásra sem tartjátok érdekesnek ezt a szenzációs halálesetet. Am jöjjenek ki velem a sétatérre, mondjuk el a tő tisztásán hancurozó gyermekeseknek, hogy nem vágtat ki többé közülük biciklijén az a kövérke kisfiú, akinek a nevét sem tudják valamennyien és meglátjátok, egy pillanatra hogy elhal a csilingelő kacagás az ártatlan ajkamon.

Meghalt egy gyermek! Van-e szenzációsabb halálhíre ennél a világsajtónak?

Es lám, mégis elmaradtak a háromhasábos nekrológok a szenzációs címekkel, élettrajzi adatokkal s kedves visszaemlékezésekkel a „nagy halott” magánéletéről. Hogy nincsenek élettrajzi adatai? Kérdeztétek az édesanyjától? A lexikonnál hibebe megmondja ő az első mosoly, az első szó, az első tiptegő lépés dátumát és elmondja, hogy egy napon csak jött a Vörös Rém, torokszoritotta Palikát és el kellett nemulnia. Hol van a lázas kíváncsiságu olvasótábor, mely éhes szemekkel fal minden róliart betűt és megvető kélegyintéssel dobja félre a lapot, mert husz sorral kevesebbet írt, mint a többiek és érdemeinek méltatása nem egyezik az ő politikai nézeteivel? Csodálatos, a nép sem sutog össze a hír hallatára a villamosra és senkinek sem jut eszébe átszaladni a másik sorra, hogy rémült arccal ujságozza el ismerőseinek: Képzélje a Palika meghalt!

Pedig meghalt. Jaj, fel nem támasztja senki! És mennyi reménységet, mennyi nagy lehetőséget vitt magával a parányi sirgódörbe. Csak jött a Vörös Rém — nem Zinovjev, nem Frunze népbiztos, sokkal nagyobb ur; a Skárlát — és forró ujjait rászoritotta egy alig pihegő torkocskára és a kicsi, riadt állatkaszemek nedves ragyogása hideg semmibe-bámulással merevült. Hahó, világhatalmak, Chamberlain, Briand, Mussolini; miért mulasztottátok el idejében megszervezni Európa antibolszvista blokkját ez ellen a vörös rém ellen, elvégre nagyhatalmi érdek ez is. Ki hal hősi halált seregeitekben, ha még bimbókorában elvisz minden életet ez a minnél rettenetesebb bolszvizmus?

Fájdalmasan tudom, hogy kérdéseim hiábavalók és visszhangtalanok, mert a gyermek halálán olyan könnyen napirendre tér a Felnőtt. Csak akkor nyomorodik jajgató senkivé, ha véletlenül a saját gyermekéről van szó.

Allottam bölcső előtt, melyben rózsaszín álmát szenderegte az imént világrahozott arasznyi Elet. Két csöppnyi ajka picike számacabogó s a piros szájacská sarkában üdöfőféren, éltetőféren ott világított a csöppnyi anyatej. Bizony mondom, nagyobb megindulás fogott el, mint a költő Dante vizének mélységei fölött. Bizony mondom, több titkot rejt a nedves rügyecske a pompára bomlott virágnál, szentebbet és fenségesebbet, mint Dante poklának minden infernalis misztikuma. Ime adva van innessz végpontja az Egyenesnek és tudatodott a másik végpont is; a Halál. Hadd látom, melyik zsenialis matematikus tudná biztos kézzel megrajzolni az Egyenest e két, halálosan biztos végpont között? Előre Einsteinok, Carnot-k. Mendelejefek. Bolyainak s ti mind, fel a világot sarkából egyetlen pontról kiforgatni tudó Archimedesig. Gyertek geometerek, ferdítsátok vissza első képsikből a függőleges másodikba Palikát, hogy vasárnap megint kimehessen a sétatéri gyerekek közé?

A szónak nem adatott olyan brutális ereje, hogy pöröllyel verjen homlokon minden felnőt intellektust, akik egy Akárki Palika halálát annyiba se vesznék, mint tehetetlen bábfejedelmekét, sokcímű, hazugságból élő diplomatákét, vagy egy akárki „világnagyságot.” Mert emezek már megmutatták, hogy kik és mik voltak. Lezart könyvek, legtöbb-

szőr bűnösen rosszul megírt tartalommal. De mivé tudott volna lenni egy ilyen Palika? Mit hozott, mit adhatott volna, ha el nem hull bimbókorában a Vörös Rémmel vivott egyen-

lőten harcban?

Ha van még egy őszinte könnyecseppünk, hullassuk rá inkább a szegény kicsi Palikák reménységtemető koporsójára

Letartóztatják Eremics Jovánt

Körözölevelet adott ki ellene a novisadi ügyészség — A volt temerini jegyző jelenlegi tartózkodási helye ismeretlen

Valamikor alig néhány évvel ezelőtt Eremics Jovan községi jegyző volt az egyetlen földi hatalmasság Temerinben. A békés magyar polgárok földig hajoltak a nagy ur előtt, de legszívesebben kikerülték az „atyaistent”, aki nagyon sok esetben botozással igyekezett a maga hatalmának súlyát éreztetni. Eremics Jován azonban dacára rendkívüli erélyének, mellyel megfékezni próbálta a rebellis temerini magyarokat, nem volt mintaképe a becsületes köztisztviselőnek. Kisebb-nagyobb pénzüsszegekkel hajlandó volt szivességeket tenni a polgároknak, később, amikor látta, hogy a megfélemlített polgárokkal azt tehet, amit akar, angróban kezdett garázdálkodni.

Ebben az időben történt, hogy az egerek eltűntek a község tizenkét vagon kukoricáját, amelyet a rossz nyelvek szerint egy a község közelében levő szállás dísnócsordája fogyasztott el. Hogy a dísnók a község kukoricája és Eremics jegyző között milyen okozati összefüggés állott fenn, arra vonatkozólag a később megindított hivatalos vizsgálat rendkívül érdekes dolgokat állapított meg. Az „egerek” ezekben az időkben rendkívül nagy

károkat okoztak a községi vagyonban. Hol burgonya hiányzott, hol buza, majd ismét kukorica. Néha az adók, majd a befizetett és hiányzó összegek körül voltak hibák. A temerini iparos mesterek ezalatt szorgalmasan készítették a jegyző butodarabjait, tatarozták — ingyen — a házát, majd Eremics a községnek prezentálta a számlát.

Egyszer mégis csordultig telt a pohár. A „Délbácska” hasábjain szóhoz jutott az elégedetlenség, Eremicset át-helyezték, egyben megindították ellene a vizsgálatot. Miután a bánáti Turda községben Eremics újra nem tagadta meg önmagát, ügyében interpellációt jegyeztek be a parlamentben és azonnali felfüggesztését követelték. Amint a novisadi államügyészségtől ma értesülünk, a volt jegyző ellen vezetett vizsgálat olyan bizonyítékokat produkált Eremics bűnössége mellett, hogy az ügyészség elrendelte országos körözését. Eremics Jován letartóztatása így csak napok kérdése.

Temerinben óriási érdeklődéssel néznek az ügy további fejleményei elé annál is inkább, mert Eremics letartóztatásával kapcsolatosan sorra kerülhet néhány temerini polgár letartóztatása is.

Óriási késésekkel közlekednek az express hajók

Nyolc-tízórás késéssel érkeznek Budapestről Novisadra

Az utóbbi időben a Dunagőzhajózási társaság nyári menetrendje alaposan megváltozott. Csak papíron szabályozták a hajók menetidejét, a hajók azonban sehogy sem akarnak alkalmazkodni a hivatalos menetrendhez. Nyolc-tízórás késéssel érkeznek az expresshajók Budapestről Novisadra. Az expresshajók háromszor hetenkint közlekednek, a hivatalos érkezési idő délután 1 óra 50 perc. Ah lyett azonban az expresshajók csak este 9 és 10 óra körül érkeznek Novisadra, a várakozó közönség szinte kétségbeesetten szerez tudomást a már rendszeres késésekről s néha órákig várakozik hiába a dunai hajóállomáson. Elképzelhető az utasok türelmetlensége, akik rendszerint csak Beograd környékén szereznek tudomást arról, hogy a hajó óriási késéssel fog befutni Novisadra.

Budapesttől Novisadig az ut beleszámítva a késést nem kevesebb mint huszonnégy óra, míg a gyorsvonat hat óra alatt teszi meg az utat.

Érdeklődtünk a révkapitányságnál és a Dunagőzhajózási társaság novisadi ügynökségénél a késések okairól és a következő információt kaptuk:

— A késések oka a rendkívül alacsony vízállás. Különösen Budapest alatt roppant alacsony a Duna, nemkülönben a budapest-bécsi vonalon is. Az expresshajók nem is indulhatnak közvetlenül Bécsből, hanem kisebb hajókat indítanak Budapestig, ahol a közönségnek át kell szállnia az expresshajóba. A késés sok esetben már Budapestben történik, ahol az expresshajónak be kell várni a bécsi hajót. Normális vízállás mellett teljesen zavar-talanul bonyolódik le a hajóforgalom,

sőt voltak esetek, amikor az expresshajó egy órával a menetrendszerű idő előtt futott be Novisadra.

Sajnos mi nem segíthetünk ezeken a bajokon, az alacsony vízállást nem tudjuk megnövesztetni. A közönség tehát hiába panaszkodik a társaságunkra, addig a míg a vízállás alacsony, állandóan lesznek késések.

A révkapitányságon rendszerint csak délután 2 óra után tudják megállapítani, mennyi késése lesz az aznap befutó hajónak. Két óra után t. i. felhívják telefonon Bezdánt, ahol reggel 5 órakor kellene a hajónak befutni, de voltak már olyan esetek is, hogy még délután 2 óra után is jelentette Bezdánt, hogy az expresshajó még nem érkezett oda, az ut Bezdántól Novisadig pedig teljes 8 óra. A bezdánti jelentés alapján azután a révkapitányság pontosan kiszámítja a késést, hazaküldi a várakozó kocsikat és a közönséget is, amely azután este megint csak sorbaáll a hajóállomáson és várakozik a renitens hajóra.

Látszik tehát, nem nagyon kellemes hajón utazni Budapesttől Novisadig. Már azért sem, mert a hosszú ut fadaralmain kívül az utas egész pénzét otthagyja a hajó vendégüljében, mert unalmában egész nap, teljes huszonnégy órán át, eszik és iszik. Csak lumpoknak való az expresshajón való utazás, akik megszokták az alvás nélküli ivást, nem pedig rendes utasoknak, akiknek sürgős a dolguk, mert azok bizony előbb érkeznek Triesztből Dubrovnikba, mint Budapesttől Novisadra. Sokkal jobb tehát vonattal utazni, legalább tudja az ember mikor érkezik haza.

Csak kevesen utaznak az idén fürdőhelyekre

Leginkább III. osztályon utaznak az emberek — A menetjegyiroda igazgatója nyilatkozik a novisadi utasforgalomról

A nyári fűrdőszezon nagyon nehezen indul. A rossz időjárás miatt csak nagyon kevesen utaznak az idén belföldi és külföldi fürdőhelyekre. Akinek nem feltétlenül szükséges a pihenés és gyógykezelés, inkább itthon marad, mintsem horribilis pénzeket áldozzon a nyaralásra. Pedig az idén a külföldi für-

dőhelyek is nagyon leszállították az árakat. Mindenhol vendéghányról panaszkodnak, a tengerparti és dalmáciai fürdők szinte tátonganak az ürességtől. A napusugaras Dubrovnik is állandó naphiányban szenved, a kis Crkvenica híres strandja sem tudja vonzani a vendégeket, mert nincs nap,

tehát nem fürdhetnek a vendégek. Legfeljebb a „Casino d' Etrangers” játékasztala miatt rándulnak Crkvenicába az emberek, azok is leginkább a szomszédos fürdőhelyekről, Susákról, Abbáziából és Fiuméből.

A külföldi fürdőhelyek között csak Karlsbad és Marienbad tudnak konkurrálni a többi fürdőhellyel, oda is csak azért utaznak az emberek mert kimondottan gyógyhelyek, ahol elvesztett egészségüket akarják megtalálni a gyomorbeteg, epekövesek és a kövér emberek. Karlsbad ma a nemzetközi társaság gócpontja, sőt Amerikából is jönnek a „yankeek”, hogy a hírneves Sprudelnál kezeltesék beteg gyomrukat.

Munkatársunk érdeklődött az újonnan felállított novisadi menetjegyirodánál, körülbelül mennyien utaznak az idén Novisadról belföldi és külföldi fürdőhelyekre.

Hová utaznak leginkább Novisadról?

Dr. Sinigoy József a menetjegyiroda igazgatósága a következő felvilágosítást adta munkatársunknak:

— Bár csak rövid ideje kezdte meg működését a menetjegyiroda, mégis már elég sokan váltották meg jegyüket a nyári utazásra. Igaz hogy a normális időkhöz képest szinte elenyésző a külföldre utazók száma. Csak olyanok utaznak akiknek feltétlenül szükséges a gyógykezelés és akiknek orvosi rendelre kell valamilyen belföldi vagy külföldi fürdőhelyet felkeresniük. Ezidőszert a legtöbb jegyet Csehszlovákiába, Ausztriába, Romániába és Magyarországra adtuk ki. Csehszlovákiában leginkább Karlsbadot és Marienbadot részesítik előnyben az utazók, Ausztriában a tiroli fürdőhelyeket, valamint Badent, Vöslaut, Purkersdorfot, Kaltenleutgebant, Salzburgot, Jormbent és Ischl, azután a stájer fürdőket: Maria Grünt, Tobelbadot és Judendorfot, a Magyarországra felé utazók a Balatont keresik fel, a Romániába utazók pedig Herkulesfürdőt.

A menetjegyiroda u. n. körutazási jegyeket állít ki az utasok részére, az utasok tetszésére bízza az utazási irány megállapítását.

Karlsbadba pld. a legrövidebb ut: Budapest—Szob—Bratislava—Prah—Karlsbad; vagy Budapest—Komárom—Bratislava—Prah—Karlsbad; valamivel hosszabb az utirány Budapest—Hegyeshalom—Wien—Prah. A rövidebb utirányban egy II. osztályu gyorsvonatjegy ára Karlsbadig 900 dinár, a harmadik osztályban 650 dinár, tehát még annyiba sem kerül, mint Novisadtól Dubrovnikig.

Érdekes, hogy Novisadról az emberek leginkább harmadik osztályu menetjegyet váltanak, nagyon kevesen vannak, akik a második osztályon utaznak, az első osztályon csak a szabadjegyesek utaznak.

Egyszerűsítették a vízumokat

Ha az időjárás megfelelőbb volna, sokkal nagyobb volna a forgalom, annál is inkább, mert az utlevélkérdést is egyszerűsítették. A Magyarország felé utazóknak már nem kell jelentkezniük, a rendőrhatalomnál, hanem a vízummal egyidejűleg egy kérdőívet kapnak az utasok, amelyet kiöltötenek és a határon átadják a határrendőrségi közlegyeknek. Aki a kérdőívet átadta, már nem köteles jelentkezni a rendőrségnél. Ugyancsak egyszerűsítették a vízumot, úgy Olaszország, valamint Ausztria felé, ahol a podgyászvizsgálatot is az utasok kényelme szem előtt tartásával a legliberálisabban végzik. Csak Románia felé valamivel komplikáltabb a vízum- és határvizsgálat kezelése.

A menetjegyiroda intézménye

Novisadon is nagyon bevált, bár eddig kizárólag az intelligensebb emberek fordultak hozzánk felvilágosításért tanácsért és menetjegyekért. A falusi emberek némi bizalmatlansággal viseltetnek a menetjegyiroda iránt, talán azt hiszik, hogy „becsapják” őket, pedig a nálunk váltott jegy ugyanannyiba kerül, mint a vasuti pénztárnál. A menetjegyirodában már azért is előnyösebb megváltani a menetjegyet,

mert a külföldre utazó pontosan ki tudja számítani, mennyibe kerül neki az utazás oda és vissza.

Az utasok kényelme szempontjából a belföldi és külföldi szállodákban és penziókban lakások és szobák előre való lefoglalását is akarják vezetni. Ha valaki fürdőhelyre akar utazni, kiválasztja a neki megfelelő lakást, nálunk előre kifizeti, esetleg a penzió árát is, erre egy utalványt fog kapni, amelynek alapján a kiválasztott fürdőbe utazik, ahol már várja az előre megrendelt szoba.

Nem kell külön hangsúlyoznom milyen előnyöket biztosít ez a külföldre utazók részére, ha minderről előre gondoskodnak.

A menetjegyiroda különben társas-kirándulásokat is fog rendezni és minden tekintetben a közönség kényelmét fogja szem előtt tartani. Célunk az, hogy társas-kirándulások rendezésével mennél olcsóbban ismertessék meg a közönséget Európa nagyobb városaival és fürdőhelyeivel. Miután a menetjegyiroda államunknak az érdekeltége, nem dolgozunk haszonra, tehát abban a helyzetben vagyunk, hogy az elutazást megkönnyítsük a szegényebborsu embereknek is hozzáférhetővé tesszük a külföld nevezetesebb városait. Együttal pedig az idegenforgalom emelése körül is óriási propagandát fejt ki a menetjegyiroda és csak nemrég jelent meg angol nyelven az állam támogatásával a The Central European Review, világhírű londoni szemlének a jugoszláviai különszáma a „Special Number for the Kingdom of the Serbians, Croats and Slovenes”, amelyben gyönyörű illusztrációkban és angol szövegen ismertetik Jugoszlávia nevezetességeit. K. A.

HIREK

Akiket visszamenőleg fognak felakasztani

Az új görög kormány korszakalkotó lépésre határozta el magát. Mint Athénből jelentik, a parlamentben egy törvényjavaslatot fognak betervezni, amely szerint mindenkit, aki hivatalos pénzeket sikkaszt vagy panamázik, halálra fognak büntetni. A törvénynek visszaható ereje lesz.

Már most tessék elképzelni, milyen ricsaj lesz ebből. Ha mindenkit, aki panamázik és sikkaszt, fel fognak akasztani. Ez mégis csak skandalum. Hát nincs ezeknek az uraknak semmi érzékük a népszaporulati statisztika iránt? Mert egész biztos, hogy ez a népszaporulati elv flagrans megsértése, hiszen a törvény életbelépése esetén valóságos elnéptelenedés fog bekövetkezni Görögországban. Mert tegyük fel, hogy Görögországnak összesen 100.000 hivatalnok van, ebből a fele biztosan panamázik. Tehát 50.000 embert kell felakasztani minden évben, tíz év alatt félmilliót, s ha ezt folytatják, pár év múlva nem lesz már élő ember Görögországban. A kivégzett embereket persze mindig ujjakkal kell pótolni, az ujjakat megint ujjakkal s így addig, míg az utolsó ujjak is kimulnak. Azt hiszem a népszövetségnek kellene itt beavatkozni, mert ha netán más országban is alkalmaznák a panamázók halálbüntetését, egész Európa a pusztulásnak van kitéve. Szinte beláthatatlan következmények előtt állunk, Európát a japánok fogják megtámadni és a sárga faj feltalálja a fehéret. A sárga-fehérek harcába beleavatkoznak a kínaiak és a négerék és megint csak visszatér a fekete-sárga uralom és a Gotterhalte. Amerika erre a rífkabilokat mozgatja, Ausztrália pedig a ciceszeisekreket. Az európai egységet ki van billentve a helyéből, megindul a színesek népvándorlása, a föld tengelye pedig a naprendszerrel kerül összeállításba.

És mindez a katasztrófa a Pangalos Rin-tin-tin kormánya miatt. Ezt megspórolhatták volna nekünk a görögök. Csak egyet nem vagyok még tisztában az egész dologban. A törvénynek t. i. visszaható ereje lesz. Már most hogyan fogják az embereket visszamenőleg felakasztani. Mert ha valaki

1923-ban lopott, azt bizony még a megboldogult Bali Mihály sem tudta volna 1923-ra visszamenőleg felakasztani az 1925-ik évben. Erre csak egy időgép volna alkalmas, amely az embert visszarángatja a tett elkövetésének esztendőjébe. Egy ilyen gépet pedig még Pangalos sem tunda jeltalálni, akármilyen zsenidíszan is hangzik a visszamenőleg való kivégzés teóriája. K. A.

— **A francia nap.** Az ország lakossága a mai napon akarja hálóját leróni Franciaország irányában, mert a háború alatt hűségesen segítette Szerbiát. Az ország területén ma rendezendő gyűjtések és mulatságok jövedelméből szobrot akarnak állítani Párisban, amely Jugoszlávia hálóját jutattná kifejezésre Franciaország irányában. Novisadon délelőtt 10 órakor istentisztelet lesz utána felvonulás a városon keresztül ezalatt 10—12 óra között az összes üzleteket zárva tartják. Az estére tervezett táncos egybekötött hangversenyt nem a Lovász-kertben fogják megtartani, hanem a "Szlobodaszálló nagytermében.

— **A szkopljei polgármester Novisadon.** Vasárnap Novisadon tartózkodott Szapundzics Nikola szkopljei polgármester két előjáróval. Novisadon megtekintették a városi tűzoltóság felszerelését és a tűzoltók gyakorlatait, továbbá a rendőrbjelentőt és más városi hivatalokat.

— **Megszűnik a novisadi vasúti rendőrség.** A belügyminisztérium július 10-én rendeletet adott ki, amelyvel megszünteti a novisadi vasúti rendőrséget. A vasúti rendőrség vezetőjétől Jovics Szevántól ma délelőtt veszi át a vasúti rendőrségi hivatalt a novisadi rendőrség. Az állomási rendőrszobában ezentúl egy altiszt vezetésével több rendőr fog szolgálatot teljesíteni.

— **Vizsgálat a Srbadija szerkesztője ellen.** Ruzics (Rosenzweig) Emil feljelentése alapján az ügyészség azt az előterjesztést tette a vizsgálóbíróknak, hogy rendelje el a vizsgálatot Szabljár Péter a Srbadija szerkesztője ellen rágalmozás miatt, amit a Srbadija 17. számában Ruzics ellen írt cikkével követett el. A vizsgálóbíró el is rendelte a vizsgálatot, ami ellen Szabljár a vádtanácshoz felebbezett, de ez elutasította a felebbezést és jóváhagyta a vizsgálatot.

— **Esküvő.** Riemann Vilma Novisad és Milovanovic Miodrag f. hó 12-én tartották esküvőjüket az Uspenska templomban.

— **Az ország cukortermelése.** A közvetlen adók vezérigazgatóságának most megjelent kimutatása szerint 1924—1925. évben az ország cukorgyárai a következő mennyiségű cukrot és melaszt termelték: a crvenkai cukorgyár 42.153.435 kg. cukrot és 8.388.294 kg. melaszt, a novi-vrbázi gyár 20.804.162 kg. cukrot és 8.382.094 melaszt, az oszjikei gyár 16.286.254 kg. cukrot és 8.961.461 kg. melaszt, a baranji-vrhi gyár 15.390.500 kg. cukrot és 7.225.300 kg. melaszt, a veliki-beckerekéi gyár 19.168.323 kg. cukrot és 7.837.700 kg. melaszt, az uzorai gyár 6.734.095 kg. cukrot és 5.709.800 kg. melaszt, a csupriai gyár 10.478.000 kg. cukrot és 4.185.000 kg. melaszt, a beogradi gyár 11.986.162 kg. cukrot és 7.000.000 kg. melaszt állított elő.

— **Eltűnt pénztárca 19.450 dinárral.** Radonics Fábián Hvar szigeti borkereskedő vasárnap délután a novisadi pályaudvar III. osztályú várótermében ült, amikor találkoztott Carics Markó tengerésszel, földijével, aki 20 dinárt kért kölcsön tőle. Radonics kivette a tárcát és a térdére tette, ép ebben a pillanatban nyitotta ki a portás az ajtót és a váróteremben levő tömeg az ajtó felé tödült, hogy beszélhasson, a nagy tolongás elmúltával vette csak észre Radonics, hogy tárcája eltűnt. Azonnal jelentette az esetet a vasúti rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

— **A sombori villamostelep** július 16-án, fogják árverés útján bérbeadni. Eddig az amerikai Mac Daniels cég az oszjikei villamostelep bérlője a legkomolyabb ajánlkozó.

A „DÉLBÁCSKA” OLVASÓI

és vidéki árusítói részéről utóbbi időben számos panasz merült fel, hogy rendetlenül kapják a lapot. A posta némely vidéki helyre csak 2—3 napos késéssel kézbesíti a lapot, midtál olvasóink táborában bizonyos elégedetlenség észlelhető. Felkérjük tehát olvasóinkat, hogy minden egyes esetet azonnal jelentsenek be lapunk kiadóhivatalába, hogy sürgősen intézkedhessünk a novisadi posta igazgatóságánál a késedelmes kézbesítés orvoslása miatt. Ugyancsak az illetékes póstahivatalnál is reklamáljanak meg minden egyes késedelmet a lap kézbesítése körül.

Színház

George Dandin. Szombaton került először színre a Nemzeti Színházban Molière örökifjú komédiája, a „George Dandin”, a közönség teljes részvételével. A klasszikusok iránti apathia nem más mint a közönség izlésének dekadenciája. Viszont a darab beállítása körül felmerült kegyeletstérség a rendező egocentrikus nagyzástörtéte. Mert nem Molière-t kaptunk, hanem Brana rendező által „átdolgozott” Molière-t. Egy összetákolt egyveleget, amelynek semmi köze Molièrehez. A vontató menetű dialogus, a többiért ami nem tartozott ide, Branát illeti a felelősség. A szereplők csak annyiban remekeltek, hogy nem tudták szerepeiket, Vaszics kivételével, aki elsőrangú alakítást produkált, bár neki volt szánya a címszerep. (k. a.)

Vizumokat, utleveleket, beutazási

és tartózkodási engedélyeket az összes követségeknél, valamint hálókocsi és vasúti jegyeket a leggyorsabban és legolcsóbban beszeréz a novisadi legrégibb utazási iroda

Vojvodanska Trgovacka Agencija
1273 Novisad, Kralja Petra ul. 29. 1—8

Sport

A NAK újabb értékes győzelme

NAK—Slavia (Osijek) 4:1 (4:0)
Bíró: Ruzsics (Beograd)

Novisad ideai eredményes szezonját ismét igen értékes győzelemmel gyarapította a NAK. Az országos bajnokság középdöntőjébe jutott Slaviát intézte el olyan fölényesen, hogy most már minden kétséget kizárólag megállapíthatjuk, hogy a novisadi bajnok a még mutatkozó hibái dacára is, az ország legjobb csapatai közé tartozik. Ez a tény kell, hogy minden sportemberből, ki a novisadi érdekekhez közel áll, őszinte örömet váltson ki. A mérkőzést, mely a novisadi színeknek ilyen fényes diadalát hozta, nem reális talajon játszották le, de ez egyformán hátrányára volt mindkét csapatnak és hogy a NAK ilyen körülmények között is fölényesen érte el győzelmét, ez a csapatban valóban lappangó klassziszra vall.

A vendégcsapat veresége dacára sem keltett csalódást. Igen jó footballt játszanak, néhány emberük pedig igazi klasszis. Az első félidőben egyenlő ellenfele volt a NAK-nak a másodikban azonban már kifulladtak, ami mindenesetre meglepő. A NAK az első félidőben ügyesen használta ki a jobb pályafelét által kapott előnyt és négy góllal biztosította a győzelmét. A Slavia viszont a sárosabb oldalon elpocskolta az első félidőben egész erejét.

A játék a nehéz talaj dacára feltűnő élénk volt. Az első percben Paszt megszerzi a vezetést a NAK-nak. A 7. percben pedig Schaffer kettőre emeli a gólok számát. A 10. percben a sérült Paszt II. helyére Breznik áll be, aki egyéni játékkal még két góllal terheli meg a Slavia kapuját. Közben a NAK kapu is igen gyakran van veszélyben, de a Slavia támadások rendre a sárba fulladnak. A második félidőben fölénybe kerül a NAK, de goalt nem tud rugni, a mély talaj miatt. A Slavia is többször áttör, egy ízben Rabel a vigasz goalt lövi. Az utolsó

10 percen azután a Slavia nyomul fel, de egy 11-esen kívül nem tud eredményt elérni és azt is kapu mellé lövik.

A NAK-ból Peikert, Marlin, Lerch és Breznik csak kevéssel múlták felül a többi jó formában levő társaikat.

A Slavia legjobb embere Rábel volt, jók voltak még Petelin, Ruzsics és Raffai.

Radnicski I—Odzsaci SC 5:1 (2:0)

A Radnicski jelentőségét a novisadi sportéletben mindinkább dokumentálja kitűnő eredményével. Vasárnap három csapatot szerepeltetett a munkáscsapat és három értékes győzelmet könyvelt el eddigi sikerei mellé. A munkás sportegyesületek megjelenése mindenütt új tömegeket hódított meg a sport kulturának, Novisadon is így van ez, nemcsak a sportolók számával, de érdeklődő soprtközönségével is a nagy egyesület konturjait mutatja a Radnicski. — Az egész éjjel és nap tartó eső ellenére, mintegy ötven kísérő csatlakozott az Odzsacira kiránduló csapathoz, mely szép és fair játékkal, sportszerű viselkedésével egyszerre meghódította Odzsaci sportközönségét. Az állandó esőtől felázott pályán kezdődött meg a mérkőzés, amelyen a munkáscsapat technikai fölénye azonnal érvényesült, amit rövidesen két szép kombinatív goállal juttattak eredményhez Grünenberg és Mandics révén. A második félidőben is állandó fölényrel játszanak a novisadiak, az odzsaciaci csak ritkán kerülnek a Radnicski kapujáig, mert a kitűnően játszó Abt és Hacker minden helyzetet tisztáznak. Dobi révén a harmadik, majd Mandics révén a negyedik goalt éri el a Radnicski, amely után Hacker a 16-oson belül hands-et vét, a megítélt büntető rúgásból érik el az odzsaciaci egyetlen goaljukat. A befejezés előtt szép lefutással Grünenberg Viktor beállítja az eredményt. Az említettek kivül még Grünenberg Pál tünt ki játékkal, az odzsaciaciakkal a két hátvéd játéka érdemel említést. Bíró: Salamon, Novisad.

Radnicski II—Indjija 6:3 (3:0)

Fiatal játékosokból álló novisadi csapat biztosan verte Indjija rutinos és erőszakos játékosokból álló csapatát.

Radnicski ifj.—NAK ifj. 1:0 (1:0)

A győztes goalt Grckovics nyomdász tanonc rugta.

Makkabi—Schwäbische 2:0. A harmadik novisadi csapat is legyőzte Beckereken a Schwäbischét. A Makkabi technikai fölényét nem fejezi ki hűen a góldifferencia. A góllövők Kacaf és Fischer voltak.

Svédország—Magyarország 6:2. Sulyos vereség érte a magyar csapatot első északi állomásán Stokholmban. 6:2 olyan eredmény, amit sem az indiszonált Birivel, sem pedig az örökké „beteg” Orthal nem lehet kimagyarítani. Az MTK 4:0-ás veresége, amelyet a Hakoachtól szenvedett és ez a vereség valószínűleg elő fogja mozdítani hogy Pesten a becsületes professzionizmusra térjenek.

Felkérem a NAK összes nehéz és könnyű atlétáit és mindazon hölgyeket és urakat, akik atlétizálni óhajtanak, hogy ma este 8 órakor a Maros-féle vendéglőben megtartandó szakosztályi ülésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Fehér György szakosztályvezető.

Az Achilles kerékpáros klub is részt vesz a mai felvonuláson, ezért kéretnek a tagok, hogy minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek. Összejövetel d. e. fél 11 óra, a klubhelyiségben (Maros vendéglő).

Athletikai verseny Beckereken. A vasárnap délelőtt Beckereken megtartott atletikai verseny eredményei:
100 m. síkfutás: 1. Tamási, Obilics 11.2.

Magasugrás: 1. Moics 153 cm.
Sulydobás: 1. Ambrózy 13 m. 70 cm.
200 m. síkfutás: 1. Bogojevics, Obilics 25 p. 4 mp.

Hármasugrás: 1. Turi 11 m. 70 cm.
800 m. síkfutás: 1. Miskolci Juda Makkabi 2 p. 19 mp.

Távolugrás Várad 5 m. 70 cm.
400 m. síkfutás: 1. Bogojevics 1 p. 8.2. mp.
Diszkoszvetés: 1. Ambrózy, Obilics 41 m. 83 cm.
4x100 m. staféta: Obilics 49 p. 3 mp.
1500 m. síkfutás: 1. Miskolci Juda Makkabi 4 p. 51 mp.
5000 m. síkfutás: 1. Rudnyanin, Obilics 18 p. 75 mp.

A magyar atletikai bajnokság eredménye:

200 méter: 1. Rózsahgyi MAC 22.2 mp. (országos rekord beállítva) 2. Juhász MAC 22.4 mp. 3. Hajdu FTC 22.5 mp. Rózsahgyi a finisben három méterrel verte a nagyszerűen küzdő Juhászt.

Távolugrás: 1. Somfay MAC 716 cm. (országos rekord beállítva) 2. Bakó MAC 704 cm. 3. Püspöki 699 cm.

Rudugrás: 1. Karlovics MAC 340 cm. 2. Farkas FTC 330.

Gerelyvetés: 1. Szepes MAC 58.48 m. 2. Csejthey BEAC 54.60 m. 3. Gyurkó FTC 53.42 m.

400 m. gátfutás: 1. Somfai MAC 57.7 mp. 2. Singer FTC.

800 méter: 1. Bary BBTE 2 perc. 2. Rózia MTK 2 p. 03.7 mp. 3. Bejci MAC.

5000 méter: 1. Grosz MTK 15 p. 27.8 mp. (országos rekord) 2. Bokor MTK 15 p. 38.4 mp. 3. Kulcsár MAC 15 p. 42 mp. Grosz fölényesen négyszáz méterrel győzött.

100 m. síkfutás: 1. Gerő KAOE 10.8 mp. 2. Rózsahgyi MAC 10.9 3. Fluck BBTE.

Súlydobás: 1. Darányi MAC 14.20 m. 2. Bedő BEAC 14.05. 3. Forbáth FTC.

Magasugrás: 1. Gáspár 180 cm. 2. Magyar MTK. 3. Vidóczy MAC.

110 m. gátfutás: 1. Püspöki MAC 16.8 mp. 2. Muskát MTK 3. Magyar MTK.

400 m. síkfutás: 1. Bary 50.2 mp. 2. Juhász 3. Gerő II.

Diszkoszvetés: 1. Egrý MAC 42.88 m. 2. Szűcs FTC. 3. Csejthey BEAC.

1500 m. síkfutás: 1. Bejczy MAC 4.13.12. 2. Grosz MTK.

Hármasugrás: 1. Somfai MAC 14.37 m. 2. Molnár MAC 13.63.

200 m. gátfutás: Somfay MAC 25.52 mp. 2. Farkas 26.7 mp.

Tőzsde

Newyorki tőzsde 1925 július 13, 10 óra

Beograd	176.—	Prága	296. ^{1/2}
London	470.50	Berlin	2380.—
Páris	—	Bécs	14.—
Milano	376.50	Budapest	14.—
Zürich	1942.—	Bukarest	48.—
Brüsszel	466.—	Amsterdam	—

Beogradi tőzsde 1925 július 13, 17 óra

Bécs	0.0803	London	277.—
Prága	—	Zürich	—
Milano	215.—	Newyork	56.95
Páris	270.—	Irányzat: mind áru	—

Chicago terménytőzsde 1925 július 13, 10 óra

Buza		Tengeri	
Július	152. ^{7/8}	Július	104.50
Szeptember	149. ^{5/8}	Szeptember	106. ^{5/8}
December	145. ^{3/4}	December	88. ^{3/4}

Irányzat: buza bizonytalan, tengeri szilárd (Avala)

Novisadi terménytőzsde 1925 július 13. (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai VII, uj d. k. Topolai paritás	kötés 305, 1000 mm
bácskai VIII, uj d. k. Topolai paritás	kötés 300, 1000 mm
Tengeri	
bácskai d. k. kötés 185-187.50,	400 mm
bácskai VII, d. k. kötés 190,	600 mm
bácskai VIII, d. k. kötés 190,	500 mm
szerémi dunai hajó kötés 195,	4000 mm

Irányzat: változatlan

— Felhívás a „Délbácska“ olvasóhoz! A Délbácska kiadóhivatala ezúton kéri mindazon előfizetőit és napi lapvásárlóit, kik az utóbbi napokban, lapkihordónk betegsége folytán, a Délbácskát nem kapták meg, hogy pontos lakcimeiket a kiadóhivatallal, Ábrahám könyvkereskedés, tudatni sziveskedjenek.

DUNA VIZÁLLÁSA

Julius	3-án reggel	—	215
Julius	4-én	—	225
Julius	5-én	—	238
Julius	6-án	—	258
Julius	7-én	—	274
Julius	8-án	—	278
Julius	9-én	—	274
Julius	10-én	—	266
Julius	11-én	—	254

Piaci árak július 11-én:

Vágómarha la	—	8.—10.—
Borju	—	12.—14.—
Sertés	—	12.—14.—
Malac 4—6 hetes	—	200.—250.—
Bárány	—	9.—11.—
Vágott hal	—	20.—25.—
Hal	—	15.—20.—
Hal, apró	—	10.—14.—
Hizott lud	—	20.—22.—
Sovány lud párja	—	120.—150.—
Fiatal lud párja	—	80.—90.—
Kacsa párja	—	40.—50.—
Pulyka kiő	—	17.—
Csirke, rántani való	—	30.—40.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	1.—
Szalma	—	—50

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DELBÁCSKA“ lapkiadóvállala.

Pályázati hirdetmény

A novisadi róm. kath. egyházközség levélbeli zárt ajánlat útján bérbe adja a **Vasember palotában** levő földszinti és a **Péter király ucca 30. sz. bérházban** levő földszinti és emeleti üzlethelyiségeit.

Az ajánlatokban feltüntetendő azon összeg, amelyet az ajánlatot tevő évi bérösszeg fejében felajánl.

A beérkezett ajánlatok felett a Hitközség képviselő testülete dönt fentartván magának a jogot, hogy a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül teljesen szabad tetszése szerint kösse meg a bérleti szerződést az ajánlatot tevők közül azzal, akivel akarja.

Bővebb felvilágosítás délelőtt 10—12 óra között **Ábrahám János hitközségi szindikusnál** nyerhető, Péter király ucca 30. sz. alatt.

Ajánlatok folyó hó 22-ig bezárólag ugyanott adhatók le. Később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A róm. kath. egyházközség elnöksége

A forgalmi adó befizetése

A novisadi tartományi pénzügyigazgatóság tegnap a következő hirdetményt becsátotta ki a forgalmi adó befizetése ügyében:

Miután a forgalmi adóról szóló törvény határozott utasítása és a többszöri felszólítás dacára igen sok adóköteles egyáltalán nem adta be valloását az 1924. évi forgalmáról, a tartományi pénzügyigazgatóság utoljára felhívja az összes adóköteleseket, hogy az 1924. évre szóló bejelentést, ha ezt még nem tették volna meg, azonnal, de legkésőbb ez év július végéig adják be a tartományi pénzügyigazgatóságnál II. emelet 21. szoba mert ellenkező esetben mindazoknál, akik nem adták be a bejelentést, szabad becslés alapján fogják megállapítani a forgalmi adót és elvesztik a felelősségi jogot is. A novisadi járás adófizetői ezen bejelentést a községi előjárásnál adják le, amely azt el fogja juttatni a tartományi pénzügyigazgatósághoz.

Egyben felhívjuk mindazok az adófizetőket, akiknek évi forgalma meghaladja a 360.000 dinárt, hogy ez év július havában kötelesek beadni az elmúlt évnegyed (1925. április-június) forgalmáról a szabályszerű bejelentést és azonnal befizetni a megfelelő forgalmi adót (a forgalom 1 százalékát)

valamint az esetleges hátralékot is.

Mindazon személyeket, akik a törvényes határidőn belül nem adják be szabályszerűen kiállított forgalmi adóbejelentésüket, kivétel nélkül meg fogják büntetni 2000 dinárig, azonkívül szabadon fogják forgalmi adójukat megállapítani, ami ellen *nincs joguk felelősségi*. A bejelentések pontosak, a valóságnak megfelelőek és mindenkor igazolhatók legyenek.

Azok az adókötelesek, akiknek évi forgalma 360.000 dinárnál kevesebb, tartoznak a három havi forgalmi adót a tavalyi kivétel alapján még július hóban befizetni ugyiszintén a hátralékos forgalmi adót is.

Azok ellen, akik idejében nem fizetik be a forgalmi adót, szigorú végrehajtást fognak vezetni és tizenkét százalékos késedelmi kamatot és végrehajtási költséget is kötelesek lesznek fizetni. Ajánlatos tehát, hogy mindenki pontosan és idejében eleget tegyen kötelezettségének, nehogy a pénzügyi hatóságok szigorú intézkedéseket legyenek kénytelenek foganatosítani.

Mindennemű felvilágosítással a tartományi pénzügyigazgatóság II. emeleti 21. számú szobájában szolgálnak a feleknek.

A „Fruska Gora“ turistaegylet Novisadon július 1-én

Kralja Alexandra ucca 20. szám alatt

PUTNIK

néven menetjegyirotát nyitott,

ahol az összes vasut és hajójegyek, bel- és külföld részére, eredeti áron kaphatók. Elvállalja utlevelek láttamozását. Díjtalanul szolgál utazásokra irányuló felvilágosításokat. Váltóüzlet. Foglalkozik az összes utazásokkal kapcsolatos üzletekkel

Telefonszám: 2-05.

1278-1

Sürgőnycim: Putnik

Eladók!

Elköltözés miatt sürgősen eladó:

hálószoba butorok, konyha berendezés

és egyéb házi felszerelések, ezenkívül fél hold bevetett konyhakert és hizlalni való sertések

Cim:

Futaki kapu, Vucsetics-féle ház.
1272-1-0

1277 Fiatal, ügyes 1-1

pléh munkások

tűzhelymunkára és

rács munkások

jó fizetéssel, valamint tanoncok azonnal felvételnek

Pomikacsek József

műlakatosnál, Novisad, Masarykova ulica 5.

1276

Kiadó egy istálló két lóra nagy fészter és szénapadlással. Cim: Jovan Aranyeva (Damjanics) ucca 3. szám

1-2

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyeva (Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmazó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legutányosabb árban.

740-1-3

FOJT

KALAPFESTŐ
INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy)
ulica 9.

Figyelmeztetés.

I.
Felhívom a közönséget, hogy kutyáit tartsa láncon, nehogy a városban kóboroljanak, ellenkező esetben a kutya tulajdonosa szigorúan meg lesz büntetve. A kutyák vezetése az uccán csak láncon és szájkosárral engedtetik meg.

II.
Feltűnt, hogy bizonyos személyek a városház előtti park kerítésén ülnek és hogy a parkba szemetet és különféle hulladékokat dobnak. Ezennel figyelmeztetem a közönséget, hogy a kerítésen való ülés és szemétdobás tilos. Aki a rendelet ellen vét, szigorúan megbüntettetik.

Novisad város főkapitányi hivatala.
Mihalczsics s. k. főkapitány.